

می‌شود یک شبی ما احساس کنیم
بگوییم: آقا! می‌دانی دلم خیلی برای
چشم‌های دلربای تو تنگ شده است.

آقا! راه آدم شدن را به من نشان بده؟!
اگر یک‌بار این چشم‌های بی‌لیاقت
من، تو را ببینند، آدم می‌شوم.

آقا، اگر زمان آمدنت نشده، لااقل خود
را به ما نشان بده تا همه حرف‌ها را از
چشم‌های تو بخوانم!

- با این زمزمه‌ها، دیگر نه شیکوه‌ای از
دنیا دارم و نه سخنی با تو، می‌خواهم با
خودش سخن بگویم:

**چقدر دلم برای تو تنگ است؛
بر نمی‌گردی؟!!**

جا دارد آقا، نزد خدا از ما شکایت کند،
اما ما گناه می‌کنیم و او به جای شکایت
شرمنده می‌شود. باور می‌کنی، آقا تا آخر
هم چشمش دنبال ماست، چه غریبانه
می‌گوید:

**«دعا کنید من بیایم، دنیایتان را
آباد می‌کنم»**

می‌دانی چگونه می‌توان زمینه‌ساز
قیام آقا شد؟! می‌توانی زنده باشی، درس بخوانی،
اما در این دنیای پست، آلوده به زخارف
دنیا نشوی! تا مردم ببینند می‌شود،
جوان‌هایی امکان گناه داشته باشند، ولی
گناه نکنند.

بگذار مردم باور کنند که می‌توان جوان
دیندار بود.

راستی اجرا شدن احکام اسلام، چقدر
برایت مهم است؟

کی شده نیمه شب‌ها نجوا کنی. بگی:
خدایا! اگر این جوان‌ها روی مهدی (روحی
فداه) را ببینند چه خواهد شد؟ می‌دانی اگر
یک شیعه زمین بخورد و در اثر مشکلات
نتواند معالجه کند، مهدی فاطمه (روحی
فداه) برای او اشک می‌ریزد؟! باور می‌کنی،
اگر سردرد، قرار از وجودت برباید، کسی
هست به خاطر شما سرش درد بگیرد! آن
وقت مشکلات را قورت می‌دهی و
می‌گویی: آقا من راحتم، اصلاً هیچ مشکلی
ندارم. اگر تو به سوی خدا برگردی، آقا با
لبخند تو را به خدا نشان می‌دهد و می‌گوید:
خدایا دیدی آمد! اما اگر پس از «توبه» از
دِرگاه خدا برگردی.

سید صادق سید نژاد

با مهدی (عج) در گذر تاریخ

آشنایی با ابعاد گوناگون زندگانی پیشوایان معصوم علیهم‌السلام از جهاتی، به ویژه
برای قشر جوان حائز اهمیت است. چون امام علیه‌السلام در فرهنگ
اهل بیت علیهم‌السلام شخصیتی است که به عنوان خلیفه و جانشین پیامبر صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم،
علاوه بر مسؤولیت رهبری و تبیین احکام الهی، عهده‌دار وظیفه سنگین
هدایت و تربیت نفوس مردم نیز هست. بنابراین، تمام رفتار و اعمال
امام علیه‌السلام در چارچوب یک برنامه منسجم و حساب‌شده با هدف ارشاد و
پرورش کمالات انسانی افراد انجام می‌گیرد. بر این اساس، عامه مردم، به
ویژه نسل نوجوان و جوان جامعه، از طریق دقت و تأمل در مجموعه وقایع
زندگی ائمه اطهار علیهم‌السلام اولاً، می‌توانند شیوه‌های درست زندگی و کسب
فضایل اخلاقی و انسانی که، پایه‌های کمال آدمی را تشکیل می‌دهند،
بیاموزند و ثانیاً، از راه مطالعه در سیره عملی ائمه علیهم‌السلام به منزلت و عظمت
والای آنان پی برده و همواره در زندگی از طریق الگو قرار دادن سیره
عملی آنان، به موفقیت‌های لازم دست یابند.

اولین گام در شناخت شخصیت امام علیه السلام، آشنایی با وقایع دوران زندگی اوست. آنچه پیش روی دارید با هدف پاسداشت ایام مبارک میلاد آخرین منجی بشریت حضرت مهدی (عج) نگارش و مرور کوتاهی به مجموعه رخدادهای زندگی آن حضرت دارد. به امید آن که این کار در حد خود، به آشنایی بیش تر جوانان با ساحت قدس آخرین حجت عظیم الشان کمک نماید.

الف. پدر و مادر حضرت مهدی (عج):

پدر بزرگوار آن حضرت امام حسن عسکری علیه السلام، یازدهمین امام شیعیان است که در سال ۲۳۲ هـ. ق در شهر مدینه چشم به جهان گشود و در بیست و دو سالگی مسؤولیت امامت و رهبری امت اسلامی را برعهده گرفت و به مدت شش سال، علی رغم سخت گیری های خلفای عباسی به ارشاد و تربیت مردم پرداخت. و سرانجام به دست معتمد عباسی در سال دویست و شصت هجری به شهادت رسید. مادر امام زمان (عج) بنابر قولی بانوی بسیار بزرگواری از نوادگان شمعون یکی از حواریون حضرت عیسی است. از وی با نام هایی چون نرجس خاتون، سوسن، مریم، ریحانه و... یاد شده است. این بانوی پاکدامن، به صورت معجزه آسا و بر اساس یک نقشه حساب شده از روم به مدینه منتقل می شود و آن گاه، تحت نظر حکیمه خاتون دختر امام جواد علیه السلام و عمه حضرت امام حسن عسکری علیه السلام کاملاً با تعالیم اسلامی آشنا می گردد و به جهت برخورداری از کمالات والای معنوی به افتخار همسری امام یازدهم نائل آمده و در همان سال اول ازدواج حضرت مهدی (عج) از ایشان متولد می شود. به روایتی این بانوی پرهیزگار در سال ۲۶۱ هـ. ق و بنابر نقل دیگری، یک سال پیش از شهادت حضرت عسکری علیه السلام از جهان رخت بر بسته اند. قبر شریفشان در کنار مرقد مطهر امام یازدهم در سامرا واقع شده است. این بانوی بزرگوار در تقوا و آراستگی به فضایل اخلاقی به جایی رسیده بودند که حکیمه خاتون عمه حضرت امام حسن عسکری علیه السلام، که خود

از بانوان با عظمت خاندان امامت هستند، او را بر خود مقدم داشته می فرمود: تو بانوی من و خاندانم هستی و با جان و دل خدمتگزاری می کنم. (۱)

و حتی نقل شده است که امیرالمؤمنین علی علیه السلام از ایشان سال ها پیش از تولدش، با تعبیر بهترین بانوان یاد کرده اند. (۲)

ب. تولد حضرت مهدی (عج): از آنجا که خلفای عباسی از طریق روایات فراوانی، که از پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله و ائمه اطهار علیهم السلام نقل شده بود، می دانستند که به زودی در خاندان اهل بیت فرزندی متولد خواهد شد که اساس حکومت های ظالمانه را از ریشه ویران خواهد ساخت، لذا سال ها پیش از تولد امام مهدی (عج) ائمه را همواره تحت نظر داشتند تا از تولد چنین مولودی جلوگیری به عمل آورند. به همین دلیل، مسأله حمل و تولد امام زمان علیه السلام همانند جریان تولد حضرت موسی علیه السلام از دیده مردم و سردمداران خلافت عباسی، علی رغم گماردن مأموران پیدا و پنهان و همین طور تفتیش و جست وجوهای فراوان در نهان بود. اما آن چه مسلم است آن حضرت در روز جمعه پانزدهم شعبان سال ۲۵۵ هـ. ق در سامرا چشم به جهان گشودند.

حکیمه خاتون جریان ولادت امام زمان (عج) را این گونه بیان می کنند: ابو محمد حسن بن علی علیه السلام کسی را به دنبال من فرستاد و چون به خدمت آن حضرت رسیدم به من فرمود: عمه جان امشب را در منزل ما بمان چون پانزدهم شعبان است. امشب خدای متعال حجت خود را در زمین ظاهر خواهد ساخت. عرض کردم: مادر او کیست؟ حضرت فرمودند: نرجس. گفتم: اما در وی اثری از حمل دیده نمی شود. امام علیه السلام فرمودند: آنچه گفتم به زودی واقع خواهد شد... نیمه های شب وقتی برای نماز بیدار شدم به نرجس خاتون نگاه کردم، اثری از حمل و یا درد وضع حمل در او ندیدم. به خارج از اتاق رفته، نشانه های اولیه طلوع فجر را در آسمان دیدم. اندکی در سخن امام حسن عسکری علیه السلام که فرموده بود امشب حجت الهی چشم به جهان باز خواهد کرد دچار شک شدم. درست در همین لحظه بود که امام از اتاق خود مرا صدا کردند و فرمودند: عمه عجله نکن امر تولد فرزندم نزدیک است. در جای خود نشستم و به تلاوت آیات قرآن مشغول شدم. طولی نکشید که نرجس خاتون از خواب بیدار شد. از او سؤال کردم آیا چیزی احساس می کنی؟ پاسخ داد: آری عمه جان. آن گاه بستر او را آماده ساخته دلداریش دادم، در این لحظه، ناگهان حالتی چون خواب بر من غلبه کرد پس از مدتی با صدای امام حسن عسکری علیه السلام که می فرمود: ای عمه فرزندم را نزد من بیاورید. از آن حال خارج شدم. متوجه شدم که فرزند نرجس که چهره اش از نهایت زیبایی چون قرص ماه درخشان بود، در کنار اوست. او را در آغوش گرفته به خدمت پدر بزرگوارش بردم. آن حضرت با خوشحالی فرزند خود را در برگرفتند و در گوش راست او اذان و در گوش چپ اش اقامه گفتند. آن گاه به من فرمودند: کودک را به مادرش برگردان و خبر ولادت او را به کسی نگو. (۳)

گرچه حضرت امام حسن عسکری علیه السلام پس از تولد فرزند بزرگوارشان، برای جلوگیری از وقوع اختلافات بعدی او را به برخی شیعیان مورد اعتماد نشان دادند و مسأله جانشینی و امامت او را پس از شهادت خود به آنان گوشزد نمودند. با این همه، برای این که وجود مقدس حضرت مهدی (عج) از خطر دستیابی خلیفه عباسی در امان باشد، او را از دیدرس مردم دور ساختند. نقل شده است بدین منظور، چهل روز پس از تولد، ایشان را به محل نامعلومی فرستادند و بعدها نیز او را به مدینه منتقل

زمان هم برای خود علل و ادله‌ای دارد و برای آن چندین دلیل در روایات ذکر شده است. از جمله: امتحان و آزمایش مردم؛ حفظ وجود امام (عج) از خطرات که او را تهدید می‌کرد؛ فراهم شدن زمینه آمادگی فکری و فرهنگی و روانی در مردم برای تشکیل حکومت جهانی و...

علاوه بر این، اگر به حقیقت معنای امامت در جهان‌بینی مکتب اهل بیت (علیهم‌السلام) توجه شود، به خوبی این نکته روشن خواهد شد که امام علاوه بر وظیفه راهنمایی و ارشاد و رهبری مردم، در حفظ نظام هستی نیز مؤثر است. در روایت آمده است که اگر لحظه‌ای زمین از امام و حجت الهی خالی بماند، اهلس را در کام خود فرو می‌برد. امام سجاد (علیه‌السلام) در این باره فرمودند: همان‌گونه که ستارگان و سیارات وسیله حفظ نظام کیهانی هستند، ما هم وسیله حفظ اهل زمین هستیم. به برکت وجود ماست که آسمان بر زمین فرود نمی‌آید. اگر ما نبودیم زمین اهلس را فرو می‌برد... آن‌گاه در ضمن یک تشبیه بسیار زیبا می‌فرمایند: استفاده مردم از امام غائب همانند استفاده آنان از خورشید در پشت ابر است... (۴)

اما این‌که وظیفه مردم در این دوره چیست؟ در یک کلام می‌توان گفت: وظیفه مردم در دوره غیبت تلاش برای فراهم‌سازی زمینه ظهور از طریق رعایت احکام و تعالیم عالیه اسلام است. این کار تنها از طریق شناخت کامل امام (علیه‌السلام) و خودسازی فردی و جامعه و... قابل تحقق است.

ه. اوضاع و شرایط آخرالزمان: بنابر آنچه در مجموعه رهنمودهای پیامبر اکرم (صلی‌الله‌علیه‌وآله‌وسلم) و ائمه اطهار وارد شده است، در دوره غیبت به دلیل عدم دسترسی مردم به امام (عج) و غرق شدن در زرق و برق دنیا و همین‌طور دور شدن از فضائل اخلاقی و انسانی و بی‌توجهی به احکام و ارزش‌های الهی، انسان‌ها با انواع مشکلات فرهنگی و اجتماعی و اعتقادی روبرو می‌شوند. از این پیشامدهای تلخ که سعادت افراد بشر را تهدید خواهد کرد با تعبیرات مختلف یاد شده است تا شاید مردم از طریق تأمل در آثار زیانبار این

ساختند تا در کنار مادر بزرگ حضرت عسکری که بانوی بسیار بزرگواری بود، به صورت ناشناس زندگی کنند.

ج. دوره غیبت صغری: در سال ۲۶۰ ه. ق حضرت امام حسن عسکری (علیه‌السلام) به دست خلیفه عباسی شهید شد. از این پس، دوره جدیدی از زندگی امام مهدی (عج)، که به غیبت صغری معروف است، آغاز شد. این دوره حدود شصت و نه سال یعنی تا سال سیصد و بیست و نه هجری طول کشد.

گرچه در این مدت به دلیل برخی مصالح، از جمله در امان ماندن از خطراتی که جان آن حضرت را از سوی دشمنان تهدید می‌کرد، امام (علیه‌السلام) از نظرها پنهان بودند، اما حضرت تعدادی افراد وارسته و با تقوا را به عنوان نائب خاص خود به مردم معرفی کردند تا هر یک از ایشان سؤالات و مشکلات خود را به وسیله آنان به امام (علیه‌السلام) برسانند و از طریق امام پاسخ دریافت نمایند. نواب دوره غیبت صغری چهار نفر بودند که به ترتیب عبارتند از:

۱. ابو عمرو، عثمان بن سعید، که از سن یازده سالگی در حضور ائمه قبلی مشغول خدمت بوده است و از اصحاب مورد اعتماد امام هادی (علیه‌السلام) و امام عسکری (علیه‌السلام) محسوب می‌شوند. وی از سال ۲۶۰ تا ۲۶۷ ه. ق منصب نیابت امام زمان (عج) را عهده‌دار بود.
۲. ابو جعفر محمد بن عثمان: وی فرزند نائب اول امام عصر (عج) است که از سال ۲۶۷ تا ۳۰۵ ه. ق عهده‌دار منصب نیابت خاص بود.
۳. ابوالقاسم حسین بن روح نوبختی: این عالم بزرگوار از سال ۳۰۵ ه. ق تا ۳۲۶ ه. ق یعنی حدود بیست و یک سال نیابت امام عصر (عج) را عهده‌دار بود.
۴. ابوالحسن علی بن محمد سیمری: وی حدود سه سال یعنی از سال ۳۲۶ تا ۳۲۹ ه. ق به عنوان نایب خاص امام (عج) به انجام وظیفه مشغول بود.

همان‌گونه که اشاره شد، نواب خاص دوره غیبت صغری در غیاب امام به انجام برخی وظایف مشغول بودند که از جمله آن‌ها: زدودن شک و حیرت مردم درباره تولد امام زمان (عج)؛ حفظ امام از خطراتی که او را تهدید می‌کند از راه پنهان داشتن مکان او؛ پاسخگویی به پرسش‌های فقهی و اعتقادی مردم؛ مبارزه با مدعیان دروغین نیابت؛ آماده‌سازی مردم برای پذیرش غیبت کبری؛ کمک به نیازمندان و توزیع وجوه شرعی و...

د. دوره غیبت کبری: در سال ۳۲۹ ه. ق و به دنبال رحلت چهارمین نائب خاص امام زمان (عج) دوره غیبت صغری به پایان رسید و از این پس دوره غیبت کبری، که در آن نائب خاصی از سوی امام تعیین نشده است، آغاز گشت. این دوره یکی از برهه‌های سخت زندگی شیعیان است. اولاً، طول مدت این دوره بر کسی مشخص نیست. به علاوه، در این دوره وقایع بسیار سخت و دشواری به وقوع پیوست که حفظ اعتقادات و پابندی به احکام و مقررات دینی را مشکل ساخت. در این دوره از تاریخ حیات بشری، فقهای عظام از سوی ائمه اطهار (علیهم‌السلام) و از جمله امام مهدی (عج) به عنوان نائبان عام مسؤولیت رهبری سیاسی و پاسخگویی به مسائل فکری و اعتقادی مردم را عهده‌دار هستند و همین مسأله منشاء و ریشه «ولایت فقیه» در نظام سیاسی و اجتماعی جامعه اسلامی محسوب می‌شود.

فلسفه غیبت حضرت حجت (عج)

همان‌گونه که هیچ امری در نظام هستی بدون علت نیست، غیبت امام

امور، از پدید آمدن این وقایع جلوگیری به عمل آورند. در این باره امیرالمؤمنین علی علیه السلام می فرمایند: در این زمان بی توجهی به احکام و ارزش های الهی به اندازه ای رواج پیدا خواهد کرد که مردم کسی را که امر به معروف می کند آدم پست و ذلیل به حساب می آورند. در مقابل، کسی را که به انواع گناهان و آلودگی ها مرتکب می گردد ستایش خواهند کرد. (۵)

در جای دیگر تصریح دارند که در این دوره مردم فقیر خوار و زیون و انسان های مؤمن ضعیف و حقیر و اندیشمندان و افراد با فضیلت پست و بی مقدار شناخته می شوند. در مقابل، شخص فاسق محترم به حساب آمده و ستمگر و ظالم مورد تعظیم و احترام قرار می گیرد. حق ضعیف در بینشان پایمال شده و انسان های قوی از نظر مال و امکانات زمام امور را به دست می گیرند. (۶)

امام صادق علیه السلام هم در این باره چنین می فرمایند: در این زمان انسان های فاسق توانمند و پسندیده محسوب شده... راه های خیر خالی از رهرو شده و راه های ناشایست پر از رهرو می گردد. مردم این زمان ثروتمندان را از انسان های با ایمان گرامی تر می دانند... انواع گناهان نظیر رباخواری و قمار و... رواج می یابد و کسی از آن ها جلوگیری به عمل نمی آورد. افراد پست و لایبالی انسان های با فضیلت و بزرگوار را تحقیر

می کنند. هرج و مرج عمومیت پیدا کرده اغلب مردم به جای حق (۷) تابع قدرت می شوند... ترک احکام الهی شیوع یافته حکم های باطل و برخلاف حکم خدا رواج پیدا می کند... لازم به تذکر است که این بی توجهی به احکام و ارزش های دینی فقط در مورد تعالیم اسلام نخواهد بود بلکه در نتیجه هواپرستی مردم از آموزه های همه ادیان رویگردان خواهند شد. امام صادق علیه السلام در این باره تصریح دارند که: در آن زمان می بینی که پیروان همه ادیان تحقیر می شوند و حتی هر کس که یک فرد دیندار را دوست داشته باشد. مردم ارتباط با او را تحریم می کنند و از خود می رانند. (۸)

توضیحاتی که در کتاب های سایر ادیان نیز در این باره ذکر شده است جالب به نظر می رسد. به عنوان مثال در آیاتی از انجیل آمده است: اما این را بدان که در ایام آخر، زمان های سخت پدید خواهد آمد، زیرا که مردمان خودپرست خواهند بود و طماع و لافزن و متکبر و بدگو و نامطیع والدین و ناسپاس و ناپاک و بی الفت و کینه توز و غیبت گر و ناپرهیز و بی مروت و منتفر از نیکی و خیانت کار و تند مزاج و مغرور که عشرت و عیاشی را بیش تر از خدا دوست می دارند. گاهی به ظاهر صورت دینداران را دارند ولی در واقع منکر اند. (۹)

بدیهی است زمانی که جامعه ای این ویژگی های اخلاقی و فرهنگی

را پیدا کرد، با انواع مشکلات و گرفتارهای فردی و اجتماعی روبرو خواهد شد. از جمله این گرفتاری ها جنگ های خانمانسوز و پیدایش سلطه های استکباری و رواج ظلم و ستم در سرتاسر جهان، و شیوع انواع امراض و آلودگی های بهداشتی و وقوع زلزله و سیل های ویرانگر و قحطی ها و...

لازم به ذکر است که علی رغم این پیشامدها، که ناشی از عملکردهای غلط افراد جوامع است، این گونه نیست که به طور کلی زمین از افراد باتقوا و شایسته خالی شود، بلکه عده ای انسان های بسیار بزرگوار هم خواهند بود که در آن شرایط بسیار سخت از طریق رعایت احکام الهی به مراتب والای اخلاق و تقوا دست خواهند یافت و حتی حکومت و یا حکومت هایی را در آخرالزمان ایجاد خواهند کرد که خود زمینه ساز حکومت جهانی حضرت مهدی (عج) خواهند بود. افراد شایسته ای در سایه چنین حکومت هایی تربیت می شوند که یاران حضرت از میان آن ها برگزیده خواهند شد. امام صادق علیه السلام از چنین افرادی با این عبارات یاد می کنند: اهل زمان غیبت او که قائل به امامت او (مهدی عج) و منتظر ظهور او باشند، برتر از مردمان هر زمان دیگر می باشند... غیبت امام در پیش آنان چون حضور شده است. خداوند اهل آن زمان را همانند مجاهدانی قرار داده که در محضر رسول اکرم صلی الله علیه و آله شمشیر بزنند. آنان مخلصان حقیقی و شیعیان واقعی و دعوت کنندگان به دین خدا در آشکار و نهان می باشند. (۱۰)

و. نشانه های ظهور: اگرچه برای ظهور حضرت مهدی (عج) زمان خاصی معین نشده است. و حتی از تعیین کنندگان وقت با تعبیر بسیار تندی انتقاد شده است و در یکی از توقعاتی که از ناحیه خود حضرت صادر شده است زمانی که از ایشان سوال می شود که زمان ظهورتان کی واقع خواهد بود، حضرت در جواب می نویسند: ظهور فرج منوط به اراده خداوند متعال است و کسانی که برای آن وقتی تعیین می کنند دروغگو هستند. (۱۱)

با این حال، در کتاب های حدیث نشانه های زیادی برای ظهور یاد شده است که خود چند نوع است: نشانه های حتمی یعنی علایمی که بدون قید و شرطی هستند، باید این شرایط پیش از ظهور محقق شوند. نشانه های غیر حتمی که مشروط به شرایط خاصی هستند.

ز. ویژگی های حکومت امام مهدی (عج): پس از آن که جهانیان آمادگی پذیرش حکومت عدل الهی را پیدا کردند و شرایط از هر جهت برای ظهور حضرت فراهم شد، امام مهدی (عج) قیام می کنند و خود را به جهانیان معرفی می نمایند آن گاه مردم را به پیروی احکام و مقررات اصیل اسلامی دعوت می کنند. از آنجا که سردمداران مستکبر در چنان شرایطی موقعیت

خود را در خطر خواهند دید، علی‌رغم رفتار بزرگوارانه و استدلال‌های روشنگرانه امام علیه السلام باز جهت حفظ حکومت ظالمانه خود در مقابل آن حضرت صف‌آرایی می‌کنند و به هیچ‌وجه حاضر به پذیرش حق نمی‌شوند. در نتیجه، نبرد شدید حق و باطل به وجود می‌آید و به کمک یاران با اخلاص و فداکار امام مهدی (عج) تمام سردمداران ظلم و تعدی نابود و یک حکومت واحد جهانی بر اساس تعالیم عالیه اسلامی در سرتاسر عالم مستقر می‌شود که در سایه آن، بشریت طعم شیرین عدالت و امنیت و آسایش واقعی... را می‌چشند. در مورد اوصاف حکومت آن حضرت که از طریق حاکمیت احکام اسلام به وجود خواهد آمد، توصیفات زیادی در متون دینی وارد شده است. در این جا به اختصار به چند مورد از آن‌ها اشاره می‌گردد:

گسترش عدالت: برقراری عدل و قسط در عالم و ریشه کن ساختن بیداد و تبعیض، از ویژگی‌های اصلی حکومت حضرت مهدی (عج) است. به این ویژگی در بسیاری از رهنمودهای ائمه اطهار علیهم السلام اشاره شده است. در این زمینه، امام رضا علیه السلام می‌فرمایند: خداوند متعال توسط حضرت مهدی (عج) زمین را از هر ستمی پاک خواهد ساخت. ... آن حضرت وقتی قیام کردند میزان عدل و داد را در میان مردم مستقر می‌نماید و به گونه‌ای به کارها رسیدگی می‌کند که احدی جرأت تعدی و ظلم به دیگری را نخواهد کرد. (۱۲)

امنیت کامل: امام زمان (عج) با سیاستی که در پیش خواهند گرفت، در مدت بسیار کوتاهی امنیت و صلح و صمیمیت را در تمام زمینه‌ها تحقق خواهند بخشید. علی علیه السلام در این باره می‌فرمایند: وقتی که قائم ما قیام کنند، کینه‌ها از دل‌های مردم بیرون می‌رود... امنیت به گونه‌ای گسترش پیدا می‌کند یک زن، علی‌رغم به همراه داشتن اشیاء گرانبه‌ای فاصله بین عراق تا شام را به تنهایی طی خواهد کرد. بدون این که کوچک‌ترین ترسی در دل داشته باشد (۱۳) و امام صادق علیه السلام در توصیف آن دوران می‌فرمایند: به اندازه‌ای امنیت ایجاد خواهد شد که حتی وحوش و حیوانات درنده نیز در امان خواهند بود و هیچ خطری آن‌ها را تهدید نخواهد کرد. (۱۴)

رفاه و آسایش: یکی از ویژگی‌های مهم حکومت امام زمان (عج)، رفاه و آسایش عمومی است که در نتیجه اجرای عدالت تحقق پیدا خواهد کرد. این امر خود، زمینه‌ای برای رشد و تعالی معنوی جامعه جهانی خواهد بود. پیامبر اکرم صلی الله علیه و آله در روایتی می‌فرمایند: وقتی در امت من، مهدی (عج) قیام کنند... مردم به اندازه‌ای از نعمت‌های الهی برخوردار خواهند شد که در هیچ زمانی به چنان وضعی دست نیافته‌اند و زمین و آسمان برکات خود را برای آن حضرت و یارانش ظاهر خواهد ساخت. (۱۵) امام باقر علیه السلام نیز می‌فرمایند: حضرت مهدی (عج) اموال را در میان مردم چنان مساوی قسمت خواهند کرد که دیگر نیازمندی یافت نخواهد شد که به او زکات بدهند. (۱۶)

عمران و آبادی: حضرت مهدی (عج) پس از پیروزی بر طاغوت‌های زمان از جمله کارهایی که انجام خواهند داد تمام خرابی‌هایی را که سردمداران حکومت‌های ستمگر در طول تاریخ به وجود آورده‌اند برطرف خواهند ساخت. از امام باقر علیه السلام در این باره نقل شده است که: در زمان حکومت حضرت مهدی (عج)، در روی زمین هیچ ویرانی نخواهد ماند که آباد نشود... (۱۷)

پیشرفت علم و تکنولوژی: از آنجا که علم و صنعت و تکنولوژی در

پیشبرد امور، نقش اساسی ایفا می‌کند، همین امر یکی از اموری است که هم در زمینه‌سازی تشکیل حکومت جهانی و هم در قوام آن، ضرورت خواهد داشت. پیشرفت همه‌جانب شاخه‌های مختلف علوم و صنایع در دوره حکومت امام زمان (عج) به نهایت تکامل خود خواهد رسید. امام صادق علیه السلام می‌فرمایند: علم و دانش بیست و هفت حرف (شاخه) است و تمام آنچه که انبیاء الهی برای مردم آورده‌اند، تنها دو حرف از آن بیست و هفت حرف است. اما موقعی که قائم ما قیام کنند، بیست و پنج حرف دیگر را نیز برای مردم به ارمغان خواهند آورد. (۱۸) روشن است که وقتی به برکت برخورداری از دو حرف این همه دست‌آوردهای علمی به دست آمده است، وقتی بیست و پنج حرف دیگر معلوم گردد پیشرفت علم و صنایع از تحوّل و پیشرفت بی‌سابقه‌ای برخوردار خواهد شد.

علاوه بر این از جمله ویژگی‌های حکومت امام زمان (عج) چنین است:

- احیاء همه احکام و تعالیم عالیه اسلام و حاکمیت آن‌ها در سطح جامعه؛

- پاکسازی زمین از لوث ستم‌گران؛

- رشد نیروی تفکر و تحلیل انسان‌ها؛

- رشد فضایل اخلاقی؛

- حاکمیت محرومان و مستضعفان.

پی‌نوشت‌ها

۱. انت سیدتی و سیدة اهلی... کمال‌الدین، ص ۲۷ و ۲۲۴
۲. بابی این خبره الاماء: پدرم به فدای فرزند بهترین بانوان... غیبه، شیخ طوسی، ص ۴۷۰
۳. کمال‌الدین، ج ۲، ص ۴۲۴
۴. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۹۲
۵. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۲۵۶
۶. الزام‌الانصاب، ص ۱۹۵
۷. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۹۳
۸. بشارة الاسلام، ص ۱۳۲
۹. رساله دوم پولس رسول به تیموتاوس، باب سوم، بندهای ۱-۵
۱۰. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۱۲۲
۱۱. کمال‌الدین، ص ۴۸۴
۱۲. کمال‌الدین، ج ۲، ص ۳۷۲
۱۳. منتخب‌الاثار، ص ۴۷۴
۱۴. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۱۶
۱۵. بحارالانوار، ج ۵۱، ص ۷۸
۱۶. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۹۰
۱۷. کمال‌الدین، ج ۱، ص ۳۳۱
۱۸. بحارالانوار، ج ۵۲، ص ۳۳۶

